

ADFÆRDSPOLITIK / Det Jyske Kunstakademi

Med denne adfærdspolitik formulerer Det Jyske Kunstakademi retningslinjerne for, hvordan vi færdes sammen i akademiets sammenhænge. Udover politikkens enkelte punkter inkluderer den også en protokol for, hvordan du kan agere i tilfælde af, at du føler dig udsat for grænseoverskridende adfærd.

Formålet med adfærdspolitikken er at stimulere til et åbent og ansvarligt studiemiljø, hvor eksperimentet i kunstens tjeneste ikke går ud over det sociale ansvar. Og i tilfælde af grænseoverskridende adfærd at tilgængeliggøre en vifte af muligheder, man, som forurettet, kan benytte sig af.

Grundlæggende for politikken er, at den gælder alle, der færdes i institutionens sammenhænge (på og udenfor akademiet), ansatte, studerende, såvel som besøgende udefra, idet den netop forsøger at forstå akademiet som et miljø, der udfolder sig på tværs af forskellige magtrelationer og situationer.

Det Jyske Kunstakademi ønsker at adressere grænseoverskridende adfærd ud fra en forståelse af begrebet, der både inkluderer eksplicite former for overskridelser såsom sexchikane, diskrimination, truende adfærd, mobning og lignende, såvel som mere subtil misbrug af magtrelationer, der falder udenfor disse kategorier.

ADFÆRDSREGLER

1) Det Jyske Kunstakademi tolererer ikke grænseoverskridende adfærd i akademisammenhænge

På Det Jyske Kunstakademi er der lige rettigheder for alle uanset køn, race, religion, seksuel orientering, politisk tilhørsforhold, klassebaggrund, fysiske og psykiske funktionsnedsættelser eller den enkeltes plads i akademiets struktur. Det er i forlængelse heraf akademiets politik, at enhver skal kunne færdes i vores miljø uden at blive udsat for grænseoverskridende adfærd.

Grænseoverskridende adfærd kan have en fysisk, ikke-fysisk, verbal eller ikke-verbal uønsket karakter og kan foregå mellem enkeltpersoner eller i gruppesammenhænge.

Det er ikke muligt på forhånd at give en klar definition af grænseoverskridende adfærd, da den opstår som en overskridelse af sociale normer, der er under konstant forandring og afhængig af kontekst. Den kan eksempelvis opstå som mobning, chikane eller engangforeteelser. Den kan være mere eller mindre overlagt og være ansporet af beruselse eller ustabile psykiske tilstande, men den kan også manifestere sig som systematisk manipulerende adfærd, der har som sigte at kontrollere andre uden deres vilje, og uden at den nødvendigvis har et kontroversielt udtryk.

2) Særligt vedrørende ansatte

Ansatte har et særligt ansvar for undervisningsmiljøet gennem deres ageren og skal fremme et inkluderende miljø, hvor den enkeltes grænser respekteres.

Det er altid den ansattes, ikke den studerendes, endelige ansvar at sørge for, at grænseoverskridende adfærd i den ansattes tilstedeværelse ikke tolereres i undervisningsmiljøet.

Den undervisningsmæssige relation mellem den studerende og den ansatte hviler på et uegennyttigt princip fra den ansattes side. Dette er en forudsætning for, at man som underviser kan udøve en professionel bedømmelse af den studerendes indsats, og at man omvendt som studerende forstår underviserens vejledning som fagligt funderet. Af disse årsager er det derfor ikke tilladt for ansatte at:

- have seksuelle forhold til akademiets studerende.
- at anvende studerende som assistenter i underviserens egen kunstneriske praksis.
- at tildele enkeltstuderende privilegier, såsom udstillingsinvitationer, i aktiviteter, man selv organiserer.

Det Jyske Kunstakademi

Ovenstående retningslinjer retter sig specifikt mod relationen mellem den enkelte studerende og ansatte. Det er således tilladt for ansatte at tilvejebringe grupper af studerende udstillingsmuligheder eller lignende, så længe der ikke forekommer en udvælgelse, som kan forskyde forholdet mellem enkelte studerende og den ansatte.

3) Særligt vedrørende studerende

Hvis underviseren ud fra pædagogiske hensyn skønner, at en studerende ikke er i stand til at modtage undervisning, eller at vedkommende deltager i undervisningsmiljøet på en måde, der er grænseoverskridende, kan den studerende blive bedt om at forlade akademiets område.

Adfærdspolitikken regelsæt gælder ikke kun undervisningsmiljøet men omfatter også i bredere forstand det studiemiljø, der udfolder sig uden de ansattes tilstedeværelse i tilknytning til akademiets øvrige aktiviteter, såsom aften- og weekendarbejde på akademiets grund, fester, studieture, ferniseringer ude af huset mm.

Retningslinjerne gælder indtil det øjeblik, hvor den ansattes kontraktlige tilknytning ophører, eller den studerende ikke længere er indskrevet på studiet.

4) Sanktioner i tilfælde af grænseoverskridende adfærd.

Eventuelle sanktioner mod udøveren af den grænseoverskridende adfærd skal være proportionelle med forteelsens karakter.

Grænseoverskridende adfærd kan udløse en advarsel eller ved overskridelser af særlig grov eller gentagen karakter resultere i afskedigelse/bortvisning.

Det er rektor, der tager stilling til sanktioner i forbindelse med grænseoverskridende adfærd. Hvis den grænseoverskridende adfærd er udøvet af rektor selv, er det bestyrelsen, der tager stilling til sanktionen. Er bestyrelsen involveret i den grænseoverskridende adfærd, kontaktes Tal Trygt ved Studenterrådgivningen under Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Grundet tavshedspligt i personalesager kan ledelsen ikke i alle sager reagere med en offentlig udredning af de sager, den behandler, selvom de munder ud i sanktionering. Det gælder i særdeleshed, hvis klageren vælger at være anonym. Sanktioner, der foretages mod ansatte eller studerende for at sikre studiemiljøets fortsatte trivsel, indebærer derfor ikke nødvendigvis også en åben diskussion om den konkrete sag.

Det Jyske Kunstakademi ønsker at optræde som en åben institution og sætte alle relevante og væsentlige debatter vedrørende magtmisbrug og trivsel på dagsordenen i det omfang, det er juridisk muligt.

5) Adfærdspolitikens udførelse og vedligeholdelse

Det er ledelsens ansvar, at adfærdspolitikken løbende implementeres i institutionens arbejde. Dette sker både ved studieårets start, når nye studerende påbegynder uddannelsen, når der løbende er brug for at lodde trivslen i studiemiljøet eller ved stillingtagen i konkrete sager om grænseoverskridende adfærd.

Desuden er det ledelsens ansvar at adfærdspolitikken justeres, når nye forhold tilsiger dette.

6) Studiemiljøet på kunstakademier

Kunstværker kan indeholde grænseoverskridende materiale og udtryk eller benytte sig af strategier, der overskrider vante sociale barrierer. Samtidig har den moderne kunsthistorie i mange tilfælde udviklet sig netop i kraft af en lang række overskridelser af faget som disciplin i en stadig søgen mod en udvidelse eller forandring af dets grænser. Værket må derfor betragtes som et rummeligt sted med plads til kunstneriske eksperimenter.

I forlængelse af dette er det sociale miljø på et kunstakademi ofte uformelt. Der er grundlag for at udvikle dybe relationer studerende og undervisere imellem, idet de har omfattende personkontakt i løbet af uddannelsen. Underviseren kan blive involveret i emner omkring den studerende, der kan være yderst personlige (omend de

investeres fagligt), og den studerende kan tillægge underviseren en stor tiltro i vurderingen af egne værker og kunsten som generelt felt.

Det Jyske Kunstakademi tager afstand fra at sådanne forhold kan begrunde en grænseoverskridende adfærd udover værket eller retfærdiggøre opfordringer til misbrug af enhver karakter.

PROTOKOL I TILFÆLDE AF GRÆNSEOVERSKRIDENDE ADFÆRD

Hvis du føler, at du er blevet udsat for eller har været vidne til grænseoverskridende adfærd, opfordrer akademiet dig altid til at reagere.

Du kan gøre brug af en eller flere muligheder, alt efter hvad du er tryk ved, og hvad du synes passer til situationen:

Sig fra og italesæt problemet i situationen

Akademiet opfordrer til, at konflikter i forbindelse med grænseoverskridende adfærd løses så tæt på situationen som muligt. Oplever du grænseoverskridende adfærd, så sig fra og italesæt problemet. Inddrag andre tæt på i samtalen.

Hvis du oplever grænseoverskridende adfærd, som ikke er rettet mod dig, og ikke reagerer, bliver du medproducerende i den dynamik, der sætter standarden for, hvilken opførsel miljøet tolererer og bliver dermed en aktiv del af problemet.

Hvis du bliver konfronteret med, at du selv udviser grænseoverskridende adfærd, så tag altid henvendelsen seriøst. Indgå i en samtale om det skete, anerkend at den anden kan have en anderledes oplevelse af situationen og forklar, hvorfor du optræder, som du gør.

En adfærdspolitik kan anspore til afsigelse af endegyldige domme, men den kan i lige så høj grad fungere som et værktøj til løbende forhandling af de sociale normer gennem samtale. Sådanne samtaler kan være svære at tage men udgør en værdifuld investering i det fælles studiemiljø.

I undervisningssituationer er det altid tilladt at tage en kort timeout på 5-10 minutter, *for at tage sådanne samtaler.*

Kræver situationen en mere omfangsrig udredning, kan man aftale at udvide med en mere dybdegående samtale senere.

Omvendt kan der være situationer, der ikke giver anledning til eller mulighed for øjeblikkelig samtale mellem de implicerede parter, hvis hændelsen eksempelvis har været for voldsom til, at man kan indgå i samtale, og en anden form for løsning derfor må søges.

Nedskriv hvad du har oplevet

Hvis man er blevet udsat for grænseoverskridende adfærd, kan det være værdifuldt at nedskrive ens oplevelse af hændelsen så snart, man har mulighed for det og på en nuanceret måde gøre rede for, hvori overskridelsen efter ens opfattelse består. En skriftlig redegørelse tæt på situationen kan gøre efterfølgende diskussioner om hændelsen mere nuancerede, da karakteren af bestemte ytringer, kropslige udtryk eller en særlig kontekst kan være udslagsgivende for hvordan, handlinger bliver opfattet.

Tag fat i en medstuderende du har tillid til

Tag fat i en studerende, du har tillid til, og sæt dem ind i situationen. Fortæl, hvad du har oplevet og drøft, hvad der skal gøres herfra.

Tag fat i en ansat

Tag fat i en ansat, du har tillid til, og sæt dem ind i situationen. Vedkommende vil derefter tage sagen videre. Alle ansatte har tavshedspligt i sager vedrørende studerende og personalesager.

Det Jyske Kunstakademi tager alle henvendelser alvorligt, uanset karakteren af henvendelsen.

Tag kontakt til Studenterrådgivningen

Kulturministeriet har oprettet Tal Trygt, et særligt tilbud for kunststuderende under Studenterrådgivningen, hvor du anonymt kan henvende dig på telefon 70 26 57 00 og booke en tid til anonym rådgivning indenfor 48 timer i hverdage.

https://www.srg.dk/da-dk/faa_hjaelp/tal-trygt.aspx

Kontakt politiet

Hvis den grænseoverskridende adfærd har en ulovlig karakter, kan du anmelde hændelsen til Østjyllands Politi på telefon 114.

At reagere overfor grænseoverskridende adfærd.

Hvis man selv bliver udsat for eller er vidne til grænseoverskridende adfærd, kan det være svært at reagere på en rationel og hensigtsmæssig måde med det samme. Følelser, der opstår undervejs i hændelsen, kan fylde alt i øjeblikket og hindre de tilstedeværende i at gribe ind. Passivitet i situationen kan videre føre til, at man ikke senere får italesat problemet, da ens oprindelige reaktion kan virke som en anerkendelse af den grænseoverskridende opførsel.

Det er af samme årsag anbefalelsesværdigt at reagere så tæt på situationen som muligt, uanset hvilken af ovenstående henvendelsesformer man vælger. De tilstedeværendes hukommelse er mere udførlig, jo tættere på hændelsen man befinder sig, hvilket giver et mere tydeligt og nuanceret udgangspunkt at diskutere hændelsen ud fra.

Med hensyn til studiemiljøet er det at foretrække, at adfærdssager ikke får lov at ligge og ulme. Og ikke mindst: den forurettedes tilstand kan forværres som konsekvens af en længere periode uden samtale om hændelsen.

Akademiet anbefaler af disse forskellige årsager, at man ytrer sig så hurtigt som muligt i forbindelse med grænseoverskridende adfærd.

Omvendt er det aldrig for sent at henvende sig med en oplevelse. Senere henvendelser vil altid blive taget alvorligt.

Godkendt d. 5. januar 2020 (rettelse i oktober 2021)